

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici,
& Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur,
Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis,
Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris
novem ...

Erotemata Ecclesiastica

Chiericato, Giovanni Maria
Augustæ Vindelicorum, 1730

Cap. LXXVIII. De Mutuo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94604](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94604)

elemosynam ritè, & rectè pro eadem re pauperibus factam; ne res stent longo tempore in manibus Usurpantium.

16. *Quer.* An qui excusatur à restitutione ad tempus, teneatur ad damna emergentia vero domino, & lucra cessantia? *Resp.* Dux sunt opiniones. Prima distinguit; aut dilatio fit ob gravem necessitatem, & non tenetur ad damna, & lucra supradicta. Aut ob alias minores causas, & tenetur. Secunda distinguit; Aut debitor est culpabilis, & tenetur ad dicta damna, & lucra; vel in eo non est culpa, & non tenetur. P. Coton. d. cap. 7. num. 206. contr. 9. lib. 2.

17. *Quer.* Quæ, & quot sint causæ excusantes à restitutione famæ? *Resp.* Esse novem. Prima, condonatio ejus, cujus fama non redundat in alios. Secunda, Justa compensatio. Tertia, Si fama alia ratione fuerit reparata. Quarta, Si infamia prudenter existimatur abiisse in oblivionem. Quinta, Si crimen occultum alia via fiat publicum: Sexta, Si restitutio sit impossibilis. Septima, Si non possit restitui absque majori damno restituentis ratione majoris dignitatis. Octava, Si bona fide fuit facta diffamatio, credendo esse verum delictum, & resciri non possit sine jactura sua. Nona, Si diffamanti non fuit præstita fides. Sed de hac materia alio loco erit loquendum.

CAPUT LXXVII.

De Contradibus in genere.

1. *Quer.* Quibus modis contrahitur obligatio? *Resp.* Quatuor modis, nempe vel ex contractu, vel ex quasi contractu, vel ex delicto, vel ex quasi delicto. §. 2. *Instit. de Obligat.*

2. *Quer.* Quid sit contractus? *Resp.* Est pactum, seu consensus duorum, quo scienter libere, & legitime vicissim se obligant, seu unus eorum obligatur. Nicol. in *Lucubr. utriusque Jur.* tom. 1. lib. 3. tit. 14.

3. *Quer.* Quot modis fiant contractus? *Resp.* Quatuor modis, nempe Re, Verbis, Litteris, & Consensu, dict. §. 2. *Instit. de Obligat.* Et hi modi talem denominationem recipiunt, non quia in omnibus contractibus non sint opus re, aut verbis, aut consensu; sed quia in contradibus, in quibus principaliter attenditur aut rei datio, aut verba, aut consensus, dicitur obligatio nasci Re, Verbis, aut Consensu.

4. *Quer.* Qui sint contractus, qui Re perficiuntur? *Resp.* Sunt quinque, nempe Mutuum, Commodatum, Pignus, Depositum, & Indebiti solutio. *Instit. Quibus modis re contrahitur obligatio.* Nicol. d. lib. 3. tit. 15.

5. *Quer.* Quales sint contractus, qui verbis fieri dicuntur? *Resp.* Stipulatio, Asseratio, Promissio, Fidejussio. Nicol. d. l. 3. tit. 16.

6. *Quer.* Quis sit contractus ex Litteris perficiendus? *Resp.* Ille est, in quo aliquis facetur syngrapha, seu chirographo se accepisse ab alio pecuniam restituendam. *Instit. de Litterar. oblig.* Nicol. dict. lib. 3. tit. 22.

7. *Quer.* Qui sint contractus, qui Consensu.

Dest. Clericali Tom. II. Lib. VII.

su existunt? *Resp.* Tales sunt, Emptio, & Venditio, Locatio, & Conductio, Societas, & Mandatum. Nicol. dict. lib. 3. tit. 24.

8. *Quer.* Quales sint quasi contractus? *Resp.* Sunt isti, nempe Negotiorum gestio, Tutela, & Cura, Hæreditatis communitio, & Hæreditatis aditio. *Instit. de Oblig. quæ quasi ex contractu nascuntur;* de quibus omnibus nonnulla quæsitæ magis necessaria formabimus, & etiam aliquid de Ludo, ne Confessarius ea ignoret.

CAPUT LXXVIII.

De Mutuo.

1. *Quer.* Quid sit Mutuum? *Resp.* Est contractus, quo dominium alicujus rei, constantis numero, pondere, aut mensura; à mutuantem in mutuatarium transfertur, cum obligatione restituendi consimilem rem specie, vel bonitate. Nicol. dict. lib. 3. tit. 15. num. 2.

2. *Quer.* Quæ sit differentia inter mutuum, & alios contractus reales? *Resp.* Hæc est differentia, quod in mutuo transfertur dominium, in aliis usus tantum transfertur, non etiam dominium. *Instit. d. tit. 15.*

3. *Quer.* Quomodo peccare possint, qui dant res suas mutuo? *Resp.* Dupliciter. Uno modo, si non moneat mutuatarium de vitio, quod forsan est in re mutuata. Altero modo, si lucrum accipiant causa mutui, tunc enim committunt Usuram. Tambur. in *Decalog.* lib. 8. cap. 8. §. 1.

CAPUT LXXIX.

De Usura.

1. *Quer.* Quid sit Usura? *Resp.* Est lucrum immediate proveniens ex mutuo; quia cum res non sit amplius mutuantis, sed dominium transierit in mutuatarium, non licet amplius ex ea lucrum recipere. Hinc regula datur ad cognoscendam Usuram: nempe, Omne pactum, vel gravamen, si vel omnis additum mutuo, præter id, quod ei proprium, & intrinsecum est, reddit contractum Usurarium. Ita Bonac. de contract. disp. 3. quest. 3. punct. 3. Tambur. d. lib. 8. cap. 8. §. 2. Decisiones meæ de Usuris.

2. *Quer.* Quotuplex sit Usura? *Resp.* Est duplex, Mentalis, & Realis; & hæc subdividitur, quod alia est explicita, alia palliata. Nicol. dict. lib. 3. tit. 15. num. 11.

3. *Quer.* Quæ sint species prædictæ Usuræ? *Resp.* Mentalis Usura est, cum quis mutuum dat, sperans in sua mente recipere lucrum. Realis explicita est, cum quis paciscitur de lucro habendo. Palliata Usura est; cum quis, ut lucrum ex Usura colligat, fingit alios contractus, de quibus Tolet. lib. 5. cap. 31. Salmanticenses de contractib. tract. 14. cap. 3. num. 12.

4. *Quer.* An sit Usura, recipere aliquid à mutuuario titulo gratitudinis? *Resp.* Non esse usuram; at si daretur tanquam debitum, esset usura, & obligatio restituendi? Nicol.